Systeemdenken is een manier van denken die helpt om complexe vraagstukken te begrijpen als een geheel van onderling verbonden onderdelen. In plaats van alleen naar afzonderlijke oorzaken en gevolgen te kijken, onderzoek je hoe verschillende factoren elkaar beïnvloeden, welke patronen en terugkoppelingen daarbij ontstaan en hoe een systeem zich door de tijd heen ontwikkelt. Voor duurzaamheidsvraagstukken is systeemdenken een belangrijke competentie. Vraagstukken rond bijvoorbeeld klimaat, voedsel, energie en biodiversiteit hangen samen met ecologische, sociale en economische processen op verschillende schaalniveaus. Veranderingen op één plek kunnen daardoor gevolgen hebben op andere plekken, op een later moment of voor andere groepen.

Binnen natuur- en duurzaamheidseducatie helpt systeemdenken leerlingen om zulke samenhangen te onderzoeken en met complexiteit om te gaan. Ze leren bijvoorbeeld kringlopen en oorzaak-gevolgrelaties in kaart te brengen, terugkoppelingen en patronen te herkennen en na te denken over de mogelijke gevolgen van ingrepen in een systeem. Systeemdenken kan zo niet alleen helpen om duurzaamheidsvraagstukken beter te begrijpen, maar ook om aangrijpingspunten voor verandering te herkennen.

Wil je meer lezen over systeemdenken?

Lees dan onze bronnen over dit thema. Voor meer achtergrond en inspiratie kun je ook terecht bij:

- KU Leuven, lesmateriaal systeemdenken in aardrijkskunde
- Tipping point ahead, lesmaterialen over klimaatverandering, vaak met systeemdenken

Phoca PDF